

Bemærkninger til lovforslaget.

Efter at der i henhold til lov nr. 431 af 17. december 1952 om „Nordisk Mineselskab A/S“ var meddelt dette selskab en eneretsbevilling på minedrift i visse områder i Nordøstgrønland, har selskabet overtaget og fortsat de i sommeren 1952 iværksatte undersøgelsesarbejder ved lokaliteten Blyklippen i koncessionsområdet. Der er i den forløbne periode udført et betydeligt arbejde, og de mange vanskeligheder af teknisk og anden art er overvundet på tilfredsstillende måde. Der er tilvejebragt de fornødne tekniske, bolig-mæssige og andre installationer for arbejdets iværksættelse, sprængt ialt ca. 1 500 løbende meter tunnel ind i fjeldet og udført ca. 70 diamantboringer med en samlet længde af ca. 3 500 meter.

Selskabets udgifter til disse arbejder andrager ialt ca. 12½ mill. kr., således at der nu er ca. 2½ mill. kr. i behold af aktiekapitalen på 15 mill. kr.

I den indstilling, der af en komité blev udarbejdet til statsministeren i december 1951, blev det påvist, at der, hvis der skulle blive tale om udnyttelse på forretningsmæssig basis, måtte være en malm-mængde på et par millioner tons med et rigt metal-indhold. Man regnede med at måtte op på en brydning af et par hundrede tusinde tons malm om året. For at muliggøre afskrivningen af de betydelige investeringer, der krævedes til minedrift, måtte en sådan årsproduktion kunne fortsætte over en længere periode, f. eks. 10 år.

De indtil nu foretagne undersøgelser har imidlertid vist, at den rige forekomst, man ved Blyklippen havde påtruffet nær bjergets overflade, længere nede i bjerget er mere spredt og efterhånden snævrer ind. Man tør derfor i denne særlige forekomst kun regne med en forholdsvis mindre malm-mængde end den ovenfor omtalte. Der skønnes således kun at være mulighed for en årlig brydning af ca. 70 000 tons malm gennem en 6—8-årig periode.

Hertil kommer, at metalpriserne i de forløbne to år er faldet væsentligt.

Under disse omstændigheder tør det ikke påregnes, at der på basis af de gældende priser og de konstaterede muligheder alene kan iværksættes

en lønnende drift. Imidlertid anser man en standning af selskabets aktivitet nu for at være særdeles uønskelig. Dels er det en kendsgerning, at der stadig er store uudforskede muligheder indenfor det område, der er tale om, hvilke muligheder i givet fald kan vise sig at være af en sådan art, at erhvervs-mæssig udnyttelse kan finde sted, og disse muligheder kan på bedste måde og mindste bekostning udforskes af selskabet samtidig med, at det iværksætter en begrænset minedrift efter den skala, som omtales ovenfor. Dels antages det at være af en vis nationaløkonomisk betydning, at der udvindes det kvantum råstoffer, der kan blive tale om, selvom produktionen, hvis metalpriserne forblive lave, ikke giver overskud eller skulle blive tabgivende.

Under disse omstændigheder mener man at burde gå ind for, at der fra staten ydes selskabet en støtte, som muliggør udvinding og salg af den hidtil ved Blyklippen konstaterede blyforekomst og jævnsides dermed en fortsættelse af undersøgelsesarbejdet, således som det normalt altid finder sted i forbindelse med minedrift.

Efter forhandlinger med selskabet er man kommet frem til, at den støtte, som bør ydes til dette formål, passende kan bestå dels i en indskudskapital på 12½ mill. kr., dels i en tabsgaranti indenfor et beløb af 10 mill. kr. for en bankkredit.

Til lovforslagets enkelte bestemmelser bemærkes:

ad § 1. Der gives her statsministeren bemyndigelse til at indskyde et beløb i selskabet på 12½ mill. kr., og de nærmere regler herfor fastsættes. Specielt bemærkes, at kapitalen går efter de i behold værende 2½ mill. kr. af aktiekapitalen, men går forud for de hidtil investerede 12½ mill. kr.

Indskudskapitalen deltager på lige fod med aktiekapitalen i fordelingen af et eventuelt likvidationsoverskud, og der fastsættes nærmere regler for dens tilbagebetaling og eventuelle forrentning.

ad § 2. Der gives herved statsministeren bemyndigelse til at yde en tabsgaranti indenfor et beløb af 10 mill. kr.